

Jeg tror, at det forenede Dampskibsselskabs Forretningsans vil være altfor stor til at det vilde forsøge noget saadant. Men lad være at man i en Slags mindre forretningsmæssig Ophidselse vilde forsøge derpaa et Aar eller to, saa vilde man nok blive fed deraf, og der maa jeg erindre det ærede Medlem om, at Forudsætningen jo er den, at Statsstribene skulle seje for den samme Fragt, som Eksportørerne nu betale til det forenede Dampskibsselskab, medens dette ikke blot ville blive nødt til at seje for samme Fragt uden at modtage nogen Subvention, men endogsaa at gaa ned under denne, og det vilde være saa overordentlig ugunstige Vilkaar for det forenede Dampskibsselskab, særlig om Vinteren, at jeg ikke tror det forenede Dampskibsselskab vil indlade sig derpaa. Jeg mener som Følge deraf, at man kan lade denne Eventualitet fuldstændig ude af Betragtning. Endvidere mente det ærede Medlem, at det forenede Dampskibsselskab vilde gøre yderligere Anstrengelser for at drage Eksporten over Kjøbenhavn. Ja, det tror jeg ogsaa, det vil jeg give det ærede Medlem Ret i. Ogsaa jeg tror, at det vil være det Svar, det forenede Dampskibsselskab vil give, naar der oprettes en Statsdrift. Jeg tror, det vil søge at gøre Driften over Kjøbenhavn og Verne meget bedre og fuldstændigere end nu i enhver Henseende, at det vil udvide og forbedre Materialet, behandle Varerne bedre og ned sætte Fragterne. Men det er just en af de Konsekvenser, som vi ønske at hidbrage gennem Statsdriften over Esbjerg, at der, som det ærede Medlem rigtig refererede, ved hensigtsmæssige Foranstaltninger fra Statsbanernes Side kunde blive draget en ikke lidt større Tonsmængde over Esbjerg og tillige fra Verne, saaledes at Verne ogsaa direkte fik Gavn af Forbedringerne ved Esbjerg-Routen. Men navnlig mente vi, at Dboerne fik indirekte Gavn af Forbedringerne paa Esbjerg—København Routen, fordi disse med Nødvendighed vilde fremkalde Forbedringer baade i den ene og i den anden Retning i Selskabets kjøbenhavnske Router og i Drouterne i det hele taget. Denne Konsekvens acceptere vi som en Fordele for Statsdriften og ikke som en Ute derimod. Hermed har jeg tillige besvaret det ærede Medlems Spørgsmaal om, hvad der skal gøres for Dboerne. For øvrigt ser jeg for mit Vedkommende saaledes paa denne Sag, at jeg ingenlunde viger tilbage for den Konsekvens, som mulig kunde ligge i Esbjerg—København Routen, at man en Gang kunde komme til at etablere en Statsdrift til England ogsaa fra en Havn paa Verne. Det vilde jeg for mit Vedkommende stemme for,

hvis et saadant Forslag nogenstunde blev stillet og kom til Behandling her. Jeg betragter ikke Spørgsmaalet om Dampskibsfarten fra Esbjerg til Kjøbenhavn som et særlig dybt Spørgsmaal; jeg betragter dette Spørgsmaal som et nationalt dansk Spørgsmaal, og jeg har ikke noget som helst imod ogsaa at udvide Princippet til en Fart fra et hensigtsmæssigt beliggende Punkt paa Verne. Men dette laa jo ikke for i Udvalget. Jeg tror, at den Interesse, som vor nationale Produktion, Landbrugsproduktionen, har af at saa sine let fordærvelige Varer sendte saa godt og billigt som muligt over til England, er saa stor, at der vel kunde være Rimelighed for, at Staten tog Sagen i sin Haand. Men for øvrigt er jo, hvad Statsdriften som Princip angaar, Forholdet dette, at vel staar jeg for mit Vedkommende fuldstændig fast paa, at Statsdrift er det hensigtsmæssigste, og det samme antager jeg, at overordentlig mange Medlemmer i denne Sal gøre, men at det ogsaa er givet, at de Medlemmer, som principielt ville foretrække Privatdrift for Statsdrift, meget godt kunne gaa med til dette Forslag, fordi der i Virkeligheden ikke bydes tilstrækkelig gode og tilstrækkelig betryggende Betingelser for Privatdrift, ikke blot efter hvad der hidtil foreligger for os, men ogsaa efter, hvad der vil komme til at foreligge efter den højtærede Ministers nyeste Meddelelser om hans Kontrakt med det forenede Dampskibsselskab, og fordi en Statsdrift over Esbjerg nødvendigvis vil medføre Forbedringer i de private Liniers Drift. — Saa er der endelig Spørgsmaalet om Vren, hvilket det ærede Medlem mente, at jeg havde rejst, lige som det forleden Dag blev rejst fra andre Sider. Ja, hvis jeg har rejst dette Spørgsmaal, gjorde jeg det vist i en meget lempelig Form, og navnlig er det ikke faldet mig ind at tillægge mig personlig Vren for denne Sag. Det kan være, at Forespørgerne fra i Efteraaret have noget af Vren for denne Sag, og for saa vidt som jeg var en af Forespørgerne, kan jeg vel ogsaa tilegne mig en Del af Vren derfor, men jeg deler denne Vren med alle de ærede Medlemmer i denne Sal, som støttede Forespørgslen, og det var Medlemmer af alle Partier; der var endogsaa — og det glæder jeg mig særlig over — deriblandt forskellige Medlemmer af det ærede Medlems eget Parti, og de have i denne Henseende, hvis der er Tale om nogen Vren, lige saa megen Del deri som jeg.

Indenrigsministeren (Hørring):

Jeg vilde gerne i Tilslutning til, hvad der